

SILENT GITÁROK

Érdekes, hogy az 1970-es évektől kifejlesztett piezo hangszedők, a fémhúros sík fedlapos elektroakusztikus gitárokhoz tervezett erősítők, illetve az 1990-es évek végén a digitális effekt processzorok elterjedésével egyre kisebb szerepe lett a hangszer természetes akusztikus hangjának. Zenész körökben a stúdiófelvételek alkalmával, vagy a koncerteken gyakran olyan gitárokat használnak, amelyek vagy tömör testűek, vagy hangzó test nélküliek, azonban kieroősítve akusztikus gitárként szólnak. Ezeknek ugyanis könnyű az erősítésük, nem jellemző rájuk a nem kívánt visszacsatolás, gerjedés, és az elektronika segítségével akusztikus gitárhangzást kapunk tőlük. Mindemellett az előzőekkel párhuzamosan megjelent az igény a csendes gyakorlásra akár turnén utazó zenészek, akár nyaraló, vagy társasházban lakó műkedvelő amatőr gitárosok részéről is. Erre a célra (is) tökéletes megoldást nyújtanak az ún. [silent \(azaz angolul: csendes\) gitárok](#).

Ezek közvetlen rokonságot mutatnak az elektroakusztikus gitárokkal, mivel ide sorolhatóak az olyan gitárok, amelyek a felépítésük miatt ugyan akusztikusan egyáltalán nem, vagy alig szólaltathatóak meg, viszont a hangszedő elektronikájuk segítségével tiszta akusztikus gitárhangzást kapunk. Ilyenek (a hibrid, illetve a fizikai modellezésű gitárok mellett, amelyek első pillantásra elektromos gitárnak tűnnek, azonban piezo-s húrlábuk van, és akusztikus gitárhangot is előcsalogathatunk velük) a silent gitárok is. Az angol nyelvben használt kifejezéssel („acoustic-electric”) élve ezek „akusztikus elektromos” gitárok.

Természetesen nem soroljuk ide a tömör testű elektromos gitárokat, amelyek akusztikusan szintén egyáltalán nem szólaltathatóak meg, ám az erősítőbe dugva, majd azon keresztül fejhallgatóval hallgatva alkalmasak a csendes, mások megzavarása nélküli gyakorlásra, viszont nem képesek akusztikus gitárhangzásra.

A gitárelektronika, a hangszedők, és az erősítők fejlődésének következtében a gitárkészítők ma már olyan hangszereket is tervezhetnek, amelyeket korábban gyakorlati megfontolásból nem mertek vagy tudtak volna, mert nem lehetett volna megfelelően használni őket: például kisebb, nem szabályos alakú, vagy tömör testű gitárokat – szinte bármilyet, amit még elfogadnak a zenészek és a közönség. Ezeknek sok esetben nincs tényleges testük, hangdobozuk, a bennük lévő hangszedő, előerősítő, és/vagy effekt segítségével azonban fejhallgatón vagy erősítőn keresztül tisztán hallhatóvá tehetjük a gitárjátékot, vagy akár hibátlan felvételt is készíthetünk velük. Vannak, amelyek akusztikus, és vannak, amelyek elektromos gitárhangot képesek kiadni. Készül belőlük nylon-húros és fémhúros kivitel egyaránt. A megfelelő minőségükhöz szükséges technika és felhasználandó anyagok miatt nem olcsóak, az árcímkén a kivitteltől függetlenül „rendes” árat láthatunk.

Az egyik első, 1987-ben megjelent, teljes méretű, tömör testű, hangnyílás vagy egyéb rezonátor nélküli, csak elektronikával, ám azzal akusztikusan megszólaltatható gitár volt a [Gibson Chet Atkins SST](#):

Ennek ma is létező utóda az [Epiphone SST Studio](#), valamint a nylon-húros [Epiphone SST Classic](#):

Hazánkban [az Epiphone SST Classic például itt 85.900,- Ft-ért kapható](#). (2012. novemberi ár)

Ugyanakkor van más hasonló gitár is a kínálatukban, a [Gibson Traveling Songwriter EC](#) (azaz angolul: „utazó dalszerző”) gitár:

De más gyártók is felsorakoztak mögéjük, és készítettek-készítenek ilyen kivitelű gitárokat...

Meglepő, hogy a [Godin Acousticaster](#)-ről nem a megszokott Godin-külső, hanem az egyik legismertebb elektromos gitár külseje köszön ránk:

[Itt látható a hivatalos bemutató videó róla.](#)

Hazánkban is büszkélkedhetünk olyan kiváló hangszerész honfitársunkkal, akinek gitárja megállja a helyét a nagy nevek között.

Például [Gerstmájer István](#) 7húros GPD gitárja:

Erről a hangszerről [itt olvashattok egy bemutató cikket.](#)

Igazán csendes gitárt készít a Yamaha cég, amely [a hagyományos gitár megjelenését célozta meg](#):

Jelenleg három kivitelben gyártják: nylon-húros az [SLG 110N](#) és az [SLG 130NW](#), illetve fémhúros az [SLG 110S](#).

Hazánkban [például itt 171.000 – 187.000,- Ft. közötti áron](#) vásárolhatóak meg. (2012. novemberi ár)

[Ezen a videón](#) egy SLG 100S, majd egy SLG 100N gitárt mutatnak be az akusztikus gitárokhoz kifejlesztett [Yamaha AG Stomp előerősítő](#) segítségével.

[Ezen a videón](#) egy Godin Multiac és egy Yamaha SLG gitár hangzását hasonlíthatjuk össze.

[Ezen az oldalon](#) láthatjuk, mely ismert zenészek használnak Yamaha SLG gitárokat.

De gyárt például az Aria is, amely [„Sinsonido” \(pontosabban Sin Sonido, mely spanyolul annyit jelent, hogy: hang nélküli, azaz csendes\) típusnév alatt](#) jelenteti meg ezeket:

[Így szól egy Aria Sinsonido.](#)

Továbbá nem meglepő módon néhány olyan gyártó is készített-készít még silent gitárokat, amelyek hazánkban kevésbé ismertek, mint például:

...a [Miranda Guitars](#):

Kétfajta kivitelben készül: a nylon-húros [CFX-200](#), illetve a fémhúros [S-250](#).

[Ezen az oldalon](#) hallgathatunk meg különböző zenészek által Miranda gitárokkal feljátszott zenedarabokat.

...a [SoloEtte](#):

Ebből is készülnek [nylon-húros](#), [fémhúros](#), illetve [basszusgitár](#) modellek.

Hangminták a SoloEtte Nylon Songbird-től: [1](#) – [2](#)

...vagy a [Traveler Guitar](#), és annak [Escape sorozatába](#) tartozó gitárjai:

...valamint [Ultra-Light sorozatába](#) tartozó gitárjai:

A linkelt videókon a [nylon-húros](#), illetve a [fémhúros](#) silent gitárjaikat mutatják be.

Az érdekesség kedvéért megemlítendő a minimalizmus csúcsát (esetleg mélypontját?) képviselő [Lapstick](#), amelynek $\frac{3}{4}$ -es méretű „[utazó silent elektromos](#)”, [azaz akusztikus gitárhang kiadására nem képes gitárjain](#) már valóban csak azokat az alkatrészeket találjuk, amelyek nélkül nem létezhetne gitár:

No, nem: [akad, ami már annyira minimalista, hogy a legnagyobb jóindulattal se lehet\(ne\) gitárnak nevezni.](#)

A félreértések elkerülése végett megjegyzendő, hogy sok helyen a tömör testű (azaz: „*solid body*”), továbbá a kis testű és/vagy „traveling” (azaz angolul: *utazó*), vagy más kifejezéssel „songwriter” (azaz angolul: *dalíró*) gitárokat egyaránt a „silent” (azaz angolul: *csendes*) gitárok közé sorolják. S ezek között ráadásul keverednek a tisztán akusztikus, illetve a hangszedő elektronikával felszerelt változatok.

Ugyanakkor azt is ki kell emelnünk, hogy a legtöbb „utazó” gitár mindössze a szokásos méretnél kisebb kialakítású hangszer. Általában teljes méretű nyakat, vagy közel teljes szélességű, de kb. $\frac{3}{4}$ -es hosszúságú nyakat, és ahhoz csatlakozó jóval kisebb testet használva készülnek – ez utóbbi lehet kisebb méretű gitártest (mint például a Breedlove cég [Passport-sorozatú gitárjai](#)), vagy mandolinszerű test (mint például a [Washburn Rover RO10](#)), vagy minimál stílusú test (mint például a [Martin Backpacker gitárok](#)). Esetleg más megoldást alkalmazva pedig leszerelhető nyakúak (mint például a [Furch LJ10 gitár](#), amelyről [itt olvashattok egy részletes leírást](#)), vagy felhajtható nyakúak (mint például a [Voyage-Air gitárok](#)). Bár akad olyan gyártó is (mint például a svájci [Brunner Guitars](#)), aki „outdoor” (azaz angolul: *kültéri*) megnevezéssel, és speciális keménytokban hozza forgalomba ilyen célra gyártott hangszerét.

Egyes cégek mindezek helyett nemes egyszerűséggel a $\frac{1}{2}$ -es, vagy inkább a $\frac{3}{4}$ -es méretű gitárjaikat ajánlják ilyen célra (is).

Más gyártók ellenben akár 12húros „utazó” gitárt is készítenek (ilyet találunk például a [Mini Maton-sorozatban](#)), vagy a Django-hívőknek „utazó” gitárt (mint például az Eimers Guitars [Mini Mac modelljei](#)), esetleg a legmodernebb anyagok és technológiák felhasználásával „kompozit utazó” gitárt (mint például a Blackbird cég [Rider nylon-húros](#) és [Rider fémhúros](#) gitárjai).